

Diktát

Uvnitř budov__ v ulici __od __aštany se ob__vil__ archeolog__cké výkop__ a sondy.

Nab__té __kušenosti m__ pomohl__ získat perspekt__vní dobře placené zaměstnání.

Mojmír __rvní založil __ynast__ __ojmírovců a stal se zakladatelem __elké __oravy.

Na ra__í zápas přišl__ stovky diváků aby __hlédl__ napínav__ souboj __roměří__kých a __randý__kých.

F__z__kové dnes začínají v__světlovat jednodu__í a přízem__jší jev__ našeho každode__iho života.

Aristoteles znám__ ant__cký m__sl__tel kdysi řekl __dyby na světě vládla láska byl__ by všechny zákony postradatelné.

Martinov__ znám__ zapom__l__ v__kázat Petrov__ že nejbli__í schů__ka proběhne už zítra.

Děti si při prohlídce __uchov__ __lovanské epepeje připom__l__ vědomosti které už zřejm__ opom__l__.

Ob__vatelé okolních domů si __těžují na __chátralost stavb__ a proto je nutné __jednat rychlou nápravu.

Silná vrstva __ledovatělého sněhu ležela minul__ v__kend na silnicích __ýchodních __ech zejména mezi __ysokým __ýtem a L__tom__šl__ dále pak na __eskolipsku.

K dě__ké literat__ře nepochybně patří Erbenov__ Drdov__ a Wer__chov__ pohádky.

Za pokladnou z__logické zahrady vás uvítají šimpanz__ a gor__l__ o kus dál se protahují krásné pum__ a ve v__soké voliěře zahlédneme sup__ a orl__.

Rodiče naskládal__ jablka na l__sky a snesl__ je do sklepa aby je __choval__ před s__rov__m podzimním počasím.

Doplňte zdvojené souhlásky

Odpovím mu souhr.....ě. Mluvil monotó.....ě. Na podzim se vytvářely ra.....í mlhy. Stánek s prodejem ce.....in byl zavřený. Zapisoval do de.....íku každode.....í zážitky. Nezapomněl, co je jeho povi.....ostí. Na úřadě jim vydali o.....ací list. V obchodě měli hrbozr.....ou mouku. Seděli na kame.....é lavičce. Bolel ho rame.....í kloub. Kde je nejstarší kame.....ý most. Zásilka ra.....ých brambor se rychle prodala. Všichni jsou vi.....í. Petr nebyl vi.....en. Byla povi.....a to udělat. Koupili vi.....ý ocet. Pole přeměnili na vi.....ci. Obraz byl namalován ne.....asnějšími barvami. Kroca.....í maso je mou oblíbenou pochoutkou. Sedl si do mě.....oučkého mechu. Koupil si mě.....ý polštář a bavlně.....é tričko. Viděl jen černá havra.....í křídla.

Před kterými sufixy se zdvojené souhlásky nepíší? Vypiš je.

Ve které skupině přídavných jmen se zdvojené -nn- nepíše?

Doplň chybějící písmena

vi.....en, vi.....a, vi.....o, vi.....í,
mě.....ý, mě.....ost, mě.....ota, mě.....ýš, mě.....ounký, mě.....oulinký,
dět.....ví, pů.....itr piva, slo.....í mládě, ro.....lobený člověk.

Pravopis velkých písmen

Podle Pravidel českého pravopisu pojmenujte jednotlivé skupiny vlastních jmen, uveďte pravidlo, podle kterého se jejich pravopis řídí, a doplňte velká nebo malá písmena:

Petr __eliký, Karel IV. (__tvrtý),

__něhurka, __urvínek, __ervená __arkulka,

__čitel národů (J. A. Komenský), __anna __rleánská, __vatý __tec (papež),

__řemyslovci, __absburkové,

__vropan, __ražan, __ladenští.

__ernoch, __udoch, __ndián.

__ladočech, __asarykovec, __umírovec, __lávista, __part'an.

__olárka, __léčná dráha, __elký __ůz, __alý __edvěd, __luneční soustava, __lunce.

__ižní Amerika, __atinská Amerika, __třední __sie, __lízky __ýchod, __ižní Evropa,

__tředomoří, __eský __áj.

__ys __obré __aděje, __alkánský __oloostrov, __oloostrov __alkánský, __rubý __eseník,

__eský __es, __eskomoravská __rchovina, __ysá __ora, __rachovské __kály.

__everní __edový oceán, __růliv __ardanelský, __aderské __oře, __oře __aderské, __lapské jezero.

__ázně __ělohrad, __ariánské __ázně, __ázně Teplice, __ové __ěsto nad __etují, __okytnice v __rlických __orách, __ídliště __íru, __ídliště Antala Staška, __ídliště __everní __erasa, __alá __trana, __ídliště Jihlava-__ih.

__lice __a __louhém __ánu, __lice __od __aštany, __lice __a __odárnou, __abřeží __apitána __aroše, __ady __íru.

__ozí __rádek, __ražský __rad, __rašná __rána, __aldštejnský __alác, __rám sv. Jakuba, __vatojakubský __rám, __ýnský __rám, __ázavský __lášter.

Doplňte -i/-y a pravopis zdůvodněte:

V Banské Bystrici_ proběhl filmový festival. Oči jí nadšením zářily jako drahokam_ .
Vyprávění o keltských král_ ch bylo napínavé. Podpatky u dětské obuv_ musí být co nejnižší.
V údol_ mezi skalami_ si razí cestu dravá řeka. Navázal styky s několika Francouzi_ , Ital_ a Španěl_ . Zákazník neplatil hotovými penězi_ . V obchodě nabízely losos_ , krab_ a tuňáky.
Veselá vyhrála cvičení s kužel_ . Působivá stavba z žul_ a mramoru sloužila jako hrobka. Na okenních parapetech vychládaly ták_ plné koláčů.
O vítěz_ se rozhodlo už v prvním poločase. Chovat pštros_ není nic jednoduchého. Řešil problém se známými manžel_ . V této půvabné zahradě žili bílí pávi_ . Je bezohledné roznášet bacil_ . Největší pohromou pro datl_ je kácení starých dutých stromů. Uprehla s místními obyvatel_ z vesnice. V jídle se rozmnožili mikroby_ produkující jedovaté látky. Pohádal se s přátel_ . Vypreparované motýl_ dovezl z ciziny. Nikdy nevěřila na anděl_ .

Opravte chyby v koncovkách přídavných jmen a užití každé, i správné koncovky, zdůvodněte:

čokoládoví panáčky, s kamarádovými rodiči, o velrybích kostech, (potkal jsem) bratrovy přátele, krokodýlí vejce, Damoklovým mečem, hladový medvěd, (poslouchal) strýčkovy vzpomínky, bez dravých ptáků, zlí lidé, oběť drzých zlodějí, protivníkovy pozice, (vrátili se) živí a zdraví, na Masarykovu nábřeží, Alšovi příznivci, motýlími křídly, z ryzého přátelství

V některých větách textu jsou chyby. Opravte je a zformulujte zdůvodnění:

Měli jsme odpolední vyučování od třech do čtyřech. 6 hodina skončila a my jsme mohli odejít domů. Od 8 do 9 mám angličtinu, takže kolem 10 už budu v práci. Nezvládl zatáčku ve 120km rychlosti. V Jeseníkách napadlo stopadesát centimetrů sněhu. Potřebné informace najdeš ve svazku 6., na stránce 58., kapitole 12. Přijed'te vlakem v 8,40, abyste stihli přednášku. Naplň láhev ze $\frac{3}{4}$ vodou. Muži běželi štafetu na 4 x 10 km. Přišla jsem před dvěma a půl hodinami. Z knihovny mu poslali už dva krát upomínku. Měřila jen metr čtyřicet sedm. Polohový závod uplaval za 2:41. V noci byl 15stupňový mráz.

Shoda přísudku s podmětem

1. Doplňte správnou koncovku přísudkového výrazu.

Savci se vyvíjel ... na souši, některé skupiny včetně velryb, delfinů či tuleňů se však zpětně přizpůsobil ... životu ve vodě. V pravěku ovládal ... oblohu velcí létající ještěři. Během dlouhého vývoje ztratil ... někteří ptáci schopnost létat, jako např. pštrosi. Listnaté lesy dříve pokrýval ... celou východní polovinu Severní Ameriky, byl ... však z větší části vykácen ..., aby uvolnil ... místo městům a polím. Travnaté plochy kdysi pokrýval ... čtvrtinu souše na Zemi. Některé živočichové dovedou změnit své zbarvení tak, aby splynul ... s okolím. Staří Egypťané připravoval ... papír z papyru. Starověká města byl ... dokladem vyspělosti tehdejších civilizací. Ve středověku přivážel... do Evropy koření karavany. V dávných dobách byl ... při léčení využíván ... různé rostliny. Studie ukázal ..., že lidé chovající nějaké zvíře netrpí tolik stresem.

2. Doplňte do textu vhodné podměty, které najdete v seznamu.

Po Vánocích se ..... pomalu prodlužovaly. Na stole ležely ještě nerozbalené ..... Velcí ..... právě odplovali. .... rychle plynuli. Viděli jsme, jak se včera vracely ..... do přístavu. .... na rozcestí byly zničeny vandaly. Komu ze třídy ti ..... vůbec nechutnali. Na základě ročního průzkumu byli stanoveni noví ..... nehodovosti na našich silnicích.

Seznam: ledoborci, dni, dny, ukazatelé, dnové, ledoborce, ukazatele, uzenáči, uzenáče

3. Pracujte ve skupinách. Vytvořte co nejvíce vět s podmětem **rodíče, koně, lidičky** a přísudkovým

slovesem v minulém čase. Správnost koncovek si ověřte v Pravidel českého pravopisu

4. Jaké koncovky zvolíte u přísudkového slovesa, když jsou podmětem číslovky **tisíc, milion** apod.

*nebo výrazy **dav, zástup** atd.?*

Tisíce ptáků odlétal ..., aby prezimoval ... v teplejších krajích. Miliony diváků seděl ... u televizních obrazovek a sledoval ... olympijské hry. Davy rozvášněných fanoušků povzbuzoval ... fotbalový tým, aby ocenil ... úsilí hráčů. Skupiny dobrovolníků přijížděl ... ze všech konců republiky a pomáhal ... obětem záplav. Zástupy studentů demonstroval ... v ulicích, aby upozornil... na špatnou vládní politiku. Stovky domů byl ... zbourán ..., aby ustoupil ... stavbě nové dálnice.

5. Podtrhněte podměty a doplňte chybějící koncovky přísudkového výrazu

Vznik a vývoj života

Podle mnoha mýtů byl svět stvořen náhle společně se všemi živými organismy. Například japonský mýtus praví, že bohové promíchal ... oceán a vytvořil ... první ostrov.

Přestože lidé neměl ... příležitost sledovat, jak před miliony let vznikal ... a rostl ... první buňky, vypracoval ... vědci pokusné metody, které napodoboval ... podmínky, které v té době pravděpodobně panovaly ... Pokusy ukázal ..., že některé biochemické látky mohou vznikat uměle. Jakmile se objevil ... první stavební kameny života, začal ... se spojovat a vytvářet živé soustavy.

Při zkoumání přírody lidé od počátku žasl ... nad tím, jak skvěle jsou organismy přizpůsobeny životu, který vedou. Například ptačí zobáky mají přesně takový tvar a velikost, aby umožnil ... získávat určitý druh potravy. Ale proč tomu tak je? Příčinou byl ... a jsou postupné změny živých organismů, jimiž se přizpůsobují určitému způsobu života. Doklady evoluce najdeme jak u rostlin a živočichů, kteří žili ... v minulosti, tak u všech organismů žijících dnes.

(Podle Encyklopedie přírody)

6. *Podmět může být i několikanásobný. Všimněte si postavení podmětů a doplňte správné koncovky*

přísudkových výrazů.

Rychlost a potřebné štěstí pomohl ... Mirkovi k vítězství. Eva, Honza a Tomáš odjel ... studovat do Anglie. Lamy a velbloudi byl ... zdomácněn ... již před tisíci lety k nošení nákladů. Počítače a mobilní telefony se stal ... běžnou součástí života řady lidí. Švýcarsko a Norsko se letos znovu neprobojoval ... na mistrovství světa v hokeji. Každoroční záplavy a sesuvy půdy dělal ... obyvatelům severní Moravy velké starosti. Čeští tenisté a tenistky zvítězil ... v turnaji nad družstvem Francie. Všechna kuřata a housata vyběhl ... na zahradu. Naše gymnázium a sousední ekonomická škola pořádal ... výstavu studentských prací už před Vánoci.

7. *Zvolte správné koncovky přísudkových sloves. V Pravidlech českého pravopisu si ověřte, v kterých případech je možné doplnit dvě správné koncovky, a podměty těchto vět červeně podtrhněte.*

V novém muzikálu vystoupil ... také studentky a studenti brněnské konzervatoře. Trasu noční stezky odvahy naplánoval ... Pavla a Mirek. Na podlaze se kupil ... papíry, časopisy a Michalovy knihy. Plaveckých závodů se zúčastnil ... všichni kluci a jedno děvče ze sportovní třídy. K oblíbeným hrám letošních prázdnin patřil ... stolní tenis a vybíjená. Do celostátního kola biologické olympiády postoupil ... dvě moje kamarádky a jeden spolužák z vedlejší třídy. Při poslední návštěvě zoologické zahrady běhal ... nedávno narozená lvíčata a medvíďata ve výběžích. Dohodu o vzájemné výměně studentů podepsal ... také Belgie a Dánsko.

8. Několikanásobný podmět může být vyjádřen také nesouřadně (především s předložkou s).

Označte barevně tento typ podmětů a za pomoci Pravidel českého pravopisu doplňte koncovky
přísudkových sloves.

Petr s Alenkou vyběhl ... s křikem ven z pokoje. Jana s oběma spolužáky se konečně vracel ... ze školy. Včera mě v nemocnici navštívil ... teta se strýcem. Právě se k nám blížil ... Hana s oběma dětmi. Hráčky s trenéry zítra odlétal ... na mistrovství Evropy. Kočka se psem se vyhříval ... na jarním sluníčku. Lucie s Martinem studoval ... už druhý rok na střední škole. Napsal ... vám Pavel s Monikou? Učitelé se studenty odjížděl ... na týdenní pobyt do Anglie.